

You create business We deliver solutions

Legal Update

22 Ιανουάριος 2019

Η ενσωμάτωση της IDD στο ελληνικό δίκαιο και η νέα πραγματικότητα στην ασφαλιστική αγορά.

Την 18 Δεκεμβρίου 2018 και με καθυστέρηση περίπου τριών μηνών, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Ν. 4583/2018, προς συμμόρφωση της Ελλάδος στην υποχρέωση εφαρμογής του νέου πλαισίου για την ασφαλιστική διαμεσολάβηση και των δικτύων διανομής που εισήγαγε η [Οδηγία 2016/97/ΕΕ](#) (Insurance Distribution Directive – IDD) και η [Οδηγία 2018/411/ΕΕ](#).

Αν και οι εν λόγω ευρωπαϊκές κανονιστικές επιταγές αποσκοπούσαν ρητά σε μια ελάχιστη εναρμόνιση των εθνικών νομοθετικών πλαισίων στον τομέα της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης, προέβησαν τελικά σε ριζική αλλαγή της προγενέστερης αντίστοιχης [Οδηγίας 2002/92/ΕΚ](#) (Insurance Mediation Directive - IMD), εισάγοντας νέους ορισμούς και πρότυπα ως προς την διανομή των (αντ)ασφαλιστικών προϊόντων αλλά και επεκτείνοντας παράλληλα το πεδίο εφαρμογής της.

Ποιος είναι ο στόχος του νέου νομοθετικού πλαισίου;

Στόχος του νέου πλαισίου αποτέλεσε η διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του καταναλωτή και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε μία ασφαλιστική αγορά «χωρίς σύνορα».

Η διάθεση σύνθετων ασφαλιστικών προϊόντων στο καταναλωτικό κοινό ως απόρροια της συνεχούς ανάπτυξης του ασφαλιστικού κλάδου, η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση καθώς και η αύξηση των διασυνοριακών ασφαλιστικών συναλλαγών ανέδειξαν την αναγκαιότητα για την δημιουργία ενός εναρμονισμένου θεσμικού πλαισίου για την διανομή των ασφαλιστικών προϊόντων εντός της Ε.Ε..

Ποιους επηρεάζει το νέο πλαίσιο;

Το ενισχυμένο πεδίο εφαρμογής του νέου Νόμου διευρύνει τα υποκειμενικά όρια αυτού, που έως σήμερα περιοριζόταν στους (αντ)ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές και τους συνδεδεμένους (αντ)ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, περιλαμβάνοντας επιπλέον:

- τις (αντ)ασφαλιστικές επιχειρήσεις με δραστηριότητες άμεσης πώλησης
- τους διαμεσολαβητές δευτερεύουσας δραστηριότητας, όπως ενδεικτικά τα ταξιδιωτικά γραφεία και τις εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων, πέραν των προβλεπόμενων εξαιρέσεων και
- τους διαδικτυακούς ιστότοπους κατάταξης (αντ)ασφαλιστικών προϊόντων βάσει κριτηρίων εισαγόμενων από τον πελάτη, όπως ενδεικτικά των ιστοσελίδων σύγκρισης τιμών, υπό συγκεκριμένες ρητά προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι η ισχύουσα έως και σήμερα κατηγορία των «ασφαλιστικών συμβούλων» καταργείται, ενώ τα αντίστοιχα πρόσωπα μετονομάζονται σε «ασφαλιστικούς πράκτορες» κατόπιν της ολοκλήρωσης συγκεκριμένων διαδικαστικών προϋποθέσεων.

Τί σηματοδοτεί το νέο πλαίσιο για την διασυνοριακή τους δραστηριότητα;

Οι προϋποθέσεις άσκησης ελεύθερης παροχής υπηρεσιών των εν λόγω φορέων μεταξύ των κρατών μελών επανακαθορίζεται, εκμηδενίζοντας κατ' ουσίαν τις τυπικές διαδικασίες για την ανάπτυξη της διασυνοριακής

(αντ)ασφαλιστικής δραστηριότητας.

Ποιες είναι οι νέες απαιτήσεις για τους εν λόγω παρόχους;

- Καθιερώνεται **ειδικό μητρώο** στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά το σύνολο των (αντ)ασφαλιστικών διαμεσολαβητών και των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών δευτερεύουσας δραστηριότητας.
- Με απόφαση της εποπτικής αρχής (Τράπεζα της Ελλάδος) ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο πιστοποιείται ότι ο εκάστοτε διαμεσολαβητής κατέχει επαρκείς **γνώσεις και ικανότητες** για την εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Προστίθεται η υποχρεωτική εκπαίδευση διάρκειας τουλάχιστον 15 ωρών κατ' έτος προκειμένου να **επιβεβαιώνεται σε συνεχή βάση η επάρκεια του** διαμεσολαβητή ως προς την παροχή κατάλληλων ασφαλιστικών συμβουλών προς τους καταναλωτές.
- Αυξάνεται η υποχρέωση **ασφάλισης επαγγελματικής αστικής ευθύνης** που προκύπτει από επαγγελματική αμέλεια για ποσό τουλάχιστον ΕΥΡΩ 1 300 370 ανά απαίτηση και ΕΥΡΩ 1 924 550 συνολικά κατ' έτος για όλες τις απαιτήσεις.

Πώς ενισχύεται η προστασία του καταναλωτή;

- Εισάγεται υποχρεωτική διαμόρφωση **διαδικασίας έγκρισης και αναθεώρησης** για κάθε ασφαλιστικό προϊόν.
- Τίθενται αυστηρότερες υποχρεώσεις έναντι του διανομέα για παροχή **ορθούς, πλήρους και κατάλληλης ενημέρωσης** προς τον λήπτη της ασφάλειας σχετικά με το παρεχόμενο προϊόν.
- Απαιτείται **χωριστή τεκμηρίωση του κόστους** κάθε στοιχείου των ασφαλιστικών προϊόντων που προσφέρονται από κοινού ή συμπληρωματικά με προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν συνιστούν ασφαλιστικά προϊόντα.
- Καθίσταται υποχρεωτική η παροχή της δυνατότητας **χωριστής αγοράς των επιμέρους στοιχείων** στην περίπτωση των σύνθετων προϊόντων. Η δυνατότητα αυτή αποκλείεται εφόσον συνιστούν παρεπόμενο ή συμπληρωματικό στοιχείο σύμβασης πίστωσης ή λογαριασμού πληρωμών ή επενδυτικής δραστηριότητας.
- Απαγορεύεται η χρήση **αθέμιτων πρακτικών** εισάγοντας για πρώτη φορά, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση εκπτώσεων ή ειδικών ευεργετημάτων με στόχο την σύναψη του αντίστοιχου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
- Τίθενται όρια για την αποφυγή **συγκρούσεων συμφερόντων** και την ενίσχυση της **διαφάνειας**, εισάγοντας μεταξύ άλλων το ασυμβίβαστο παράλληλης ενάσκησης συγκεκριμένων ιδιοτήτων και την γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών που υποδηλώνουν τυχόν διασύνδεση ή αποκλειστική συνεργασία του διαμεσολαβητή με συγκεκριμένη ασφαλιστική εταιρεία.

Πώς επηρεάζονται οι λειτουργικοί τομείς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων;

Οι νέες διατάξεις απαιτούν αλλαγές στο σύνολο των εφαρμοζόμενων έως και σήμερα πρακτικών καθιστώντας απαραίτητη την συμμετοχή των κύριων λειτουργικών τομέων των εν λόγω επιχειρήσεων.

IDD – Ανασυγκρότηση των εμπλεκόμενων Τμημάτων



Τί αλλάζει για τα βασιζόμενα σε ασφάλιση επενδυτικά προϊόντα;

Στο πλαίσιο της αιτιολογικής σκέψης 87 της οδηγίας [MiFID II](#), η οποία πρότείνει ως επιβεβλημένη την εφαρμογή ανάλογων αυστηρών διατάξεων στις επενδύσεις που συναρτώνται με ασφαλιστήρια συμβόλαια, θεσπίστηκε ρητά η υποχρέωση υπαγωγής και των προϊόντων αυτών στο εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο, εισάγοντας μία επιπλέον δέσμη ειδικών προτύπων.

Εν όψει της νέας αυτής προσθήκης, οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές που παρέχουν τέτοια σύνθετα ασφαλιστικά προϊόντα καλούνται πριν την χορήγηση αυτών να απαντήσουν στα κάτωθι ερωτήματα, τα οποία συνδέονται με το επενδυτικό προφίλ του πελάτη:

- Είναι οι συμβουλές κατάλληλες για τον πελάτη;
- Έχει ο πελάτης τις γνώσεις και την πείρα για να αγοράσει το προϊόν;
- Συγκρούονται τα συμφέροντα του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή ή της ασφαλιστικής εταιρείας με εκείνα του πελάτη;
- Έχουν οι αντιπαροχές αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα της σχετικής υπηρεσίας που προσφέρεται στον πελάτη;
- Ενημερώνουν οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές ή οι ασφαλιστικές εταιρείες κατάλληλα τους πελάτες;

Στην πραγματικότητα, πρόκειται για την σημαντικότερη αλλαγή που επιφέρει η νέα νομοθετική ρύθμιση, καθώς για πρώτη φορά οριοθετείται με σαφή αναφορά το προστατευτικό πλαίσιο των επενδυτών έναντι των εν λόγω προϊόντων, που απασχόλησε μέχρι και πρόσφατα το [Ευρωπαϊκό Δικαστήριο](#).

Ποιες είναι οι νέες προκλήσεις για τους υπό ευρεία έννοια (αντ)ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές;

- Αν και το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο συνεπάγεται μεγαλύτερη διαφάνεια και περισσότερους όρους διασφάλισης των καταναλωτών μέσα από ένα κωδικοποιημένο πλέον ενιαίο κανονιστικό κείμενο, φέρνει αντιμέτωπους τους (αντ)ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές και εταιρείες με αυξημένες απαιτήσεις, όμοιες με αυτές που οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τα πιστωτικά ιδρύματα κλήθηκαν να ικανοποιήσουν με την ενσωμάτωση της MiFID II και τον [N. 4514/2018](#).
- Το υψηλό κόστος που συνοδεύει τη λήψη μέτρων κανονιστικής συμμόρφωσης στο νέο πλαίσιο έρχεται να προστεθεί στις διατάξεις του σχετικά πρόσφατου πλαισίου του [N. 4364/2016](#) που ενσωμάτωσε την [Οδηγία 2009/138/EK \(Solvency II\)](#), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την [Οδηγία 2014/51/EE \(Omnibus II\)](#) του [Κανονισμού 1286/2014/EE](#), σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν «συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές» και «επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση» (PRIIPs - Packaged Retail & Insurance-based Investment Products), καθώς και του νέου Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), [IFRS 17 για «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»](#), το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί από την 1 Ιανουαρίου 2021.



- Τα περιθώρια δε ως προς την ελαστική εφαρμογή του νέου πλαισίου φαίνεται να στενεύουν δεδομένου ότι η παράβαση των προβλέψεων του N. 4583/2018 δύναται να οδηγήσει σε επιβολή υψηλών προστίμων που στην περίπτωση των νομικών προσώπων μπορεί να αγγίξει έως και τα ΕΥΡΩ 5 000 000 ή 5% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών.

- Παράλληλα, η αναδρομική ισχύς των εν λόγω διατάξεων αρχόμενη από την 30.09.2018, πέραν όσων αναφέρονται στις υποχρεώσεις εγγραφής στο ειδικό μητρώο, φαίνεται να γεννούν εύλογα ερωτήματα ως προς τυχόν διαφορές που θα προκύψουν κατά το χρονικό διάστημα έως και σήμερα.

Επικοινωνία

Κωνσταντίνος Παπακωστόπουλος

Δικηγόρος/Εταίρος – Διαχειριστής

T: + 30 210 60 62 325

E: cpapacostopoulos@cpalaw.gr

Παναγιώτα Ζαχαροπούλου

Δικηγόρος/Senior Advisor

T: + 30 210 60 62 325

E: pzacharopoulou@cpalaw.gr

www.cpalaw.gr

Η παρούσα έκδοση έχει σκοπό να παράσχει στον αναγνώστη γενική ενημέρωση επί των αναφερομένων θεμάτων. Καμία ενέργεια δεν πρέπει να γίνει χωρίς προηγουμένως να ληφθεί κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή που θα στηρίζεται στα πραγματικά περιστατικά της κάθε περίπτωσης.

© 2019 Κ. Παπακωστόπουλος & Συνεργάτες, Δικηγορική Εταιρεία, ανεξάρτητο μέλος του διεθνούς νομικού και φορολογικού δικτύου της KPMG. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος